

Lausunto luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta (VN/20544/2025) kirjaamo.okm@gov.fi

Harjoittelukoulujen rehtorit Harre ry.
Puheenjohtaja Anne Onnela

Yleiset huomiot

Harjoittelukoulujen rehtorit Harre ry. tukee hallituksen tavoitetta vahvistaa oppimistuloksia ja varmistaa perustaitojen osaaminen. Lakimuutoksen selkeyttävä vaikutus oppilaan arviointiin ja opintojen etenemiseen on myönteinen. Samalla korostamme opettajankoulutuksen ja pedagogisen tutkimuksen erityisroolia. Yliopistojen harjoittelukoulut toimivat opettajankoulutuksen keskeisinä oppimisympäristöinä sekä pedagogisen kehittämisen ja tutkimuksen kohteina, minkä tulee näkyä myös lainsäädännössä.

§ 22 Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi

Kannatamme arvioinnin selkeyttämistä ja valtakunnallisesti yhtenäisiä käytäntöjä. Arvioinnin kehittämisessä on huomioitava myös opettajaharjoittelijoiden pedagogisen oppimisen tuki. Tämä edellyttää riittävää ja selkeää ohjeistusta arviointikriteereistä sekä koulutusta arvioinnin toteuttamiseen. Yhtenäiset käytännöt tukevat tutkimusperustaista opettajankoulutusta ja mahdollistavat vertailukelpoisen tutkimusdatan keräämisen arvioinnin kehittämiseksi.

§ 22a Oppilaan arviointi ja opinnoissa etenemisen päättäminen

Vähimmäisosaamisen määrittely on perusteltua, mutta sen toteutuksen tulee olla pedagogisesti joustavaa. Harjoittelukoulujen on voitava soveltaa ratkaisuja, jotka tukevat tutkimusperustaista opetusta ja inklusiivisia pedagogisia käytäntöjä. Liian tiukka normiohjaus voi rajoittaa innovatiivisia menetelmiä, joita kehitetään opettajankoulutuksen ja pedagogisen tutkimuksen yhteydessä. Lakitekstiin tulisi sisällyttää mahdollisuus poikkeamiin tutkimus- ja kehittämishankkeiden yhteydessä.

§ 22b Todistukset

Kannatamme todistuksia koskevan sääntelyn selkeyttämistä. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että todistusmallit tukevat myös yliopistojen harjoittelukoulujen erityistehtävää ja mahdollistavat pedagogiset kokeilut. Todistusmallit vaikuttavat arvioinnin läpinäkyvyyteen ja oppilaiden motivaatioon. Harjoittelukoulut tuottavat tutkimustietoa näistä vaikutuksista, minkä vuoksi kokeilumahdollisuuden säilyttäminen on tärkeää.

Muut huomiot

Harjoittelukoulut vastaavat jatkossakin tulkkaus-, avustus- ja apuvälinetoimista, ellei niiden järjestämislupa muuta edellytä. Raja on selkeä, mutta korostaa toimivan ja selkeästi

määritellyn yhteistyön tarvetta kuntien kanssa. Yhteistyöprosessien selkeys tukee myös pedagogista tutkimusta, jossa tarkastellaan tuen järjestämisen vaikutuksia oppimistuloksiin. Lakitekstiin tulisi lisätä ohjeistus yhteistyön järjestämisestä kuntien ja harjoittelukoulujen välillä, jotta oppilaan tuki ei katkea.

Lakimuutos on pääosin kannatettava, mutta opettajankoulutuksen ja pedagogisen tutkimuksen näkökulmat tulee huomioida valmistelussa nykyistä tarkemmin. Tämä tukee sekä oppilaiden yhdenvertaisuutta että opettajankoulutuksen laatua ja kehittämistä.